

مرکز بین‌المللی دانشکده و دبیرستان
بافتة العالی

به نام خدا

امتحان درس : **فارسی**

نام و نام خانوادگی :

وقت امتحان : **۶۰** کد : **۱۰۱-۹۶۱۰۱۱**

رشته : **ریاضی**

کلاس : **دهم**

Blank area for student information.

ش.	پرسش ها	بارم																
	قلمرو زبانی (۷ نمره)																	
۱-	معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. شوخ از خود باز کنیم. کتابی که در او داد سخن آرایی توان داد.	۰/۵																
۲-	برای هریک از موارد زیر، یک مترادف بیابید. چنبره گردن ( ) میان دو کتف ( )	۰/۵																
۳-	یک هم خانواده در مقابل هر واژه بنویسید. مقدار: مستغنی:	۰/۵																
۴-	در گروه های زیر، مواردی را که غلط املائی دارند، پیدا کنید و شکل درست آن را بنویسید. (فقط ۶ مورد) حُسن سیرت، آنحار و آشجار، فراق و آسایش، مَخمصه و گرفتاری، یال و قارب، لَعیمی و کریمی، نَقض پیمان ها، نَمَط و رَوش، ضایع و تَباح، رَصته و رها، حق و باطل، متواضع و فروتن	۱/۵																
۵-	مصراع «بوسه زَند، بر سر و بر دوش من» را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب و نام اجزای آن را مشخص نمایید.	۰/۵																
۶-	مانند نمونه، جدول را کامل کنید.	انمره																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ساده</th> <th>وندی</th> <th>مرکب</th> <th>وندی- مرکب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>گل</td> <td>گلزار</td> <td>گلاب</td> <td>گل افشانی</td> </tr> <tr> <td>راه</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>دهان</td> <td></td> <td>دهان بین</td> <td>دهان بینی</td> </tr> </tbody> </table>	ساده	وندی	مرکب	وندی- مرکب	گل	گلزار	گلاب	گل افشانی	راه				دهان		دهان بین	دهان بینی	
ساده	وندی	مرکب	وندی- مرکب															
گل	گلزار	گلاب	گل افشانی															
راه																		
دهان		دهان بین	دهان بینی															

۰/۵	<p>جدول زیر را کامل نمایید (با حفظ شخص)</p> <table border="1" data-bbox="334 195 1299 319"> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>ساخت منفی</td> <td>امر</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>نیامدی</td> <td></td> <td>آمدی</td> </tr> </table>	مضارع اخباری	ساخت منفی	امر	فعل		نیامدی		آمدی	-۷
مضارع اخباری	ساخت منفی	امر	فعل							
	نیامدی		آمدی							
۰/۵	<p>پسوند «ک» در واژه «خورجینک»، در چه معنایی به کار رفته است؟ یک نمونه دیگر بنویسید</p>	-۸								
انمره	<p>در جمله «وسعت تو را چگونه در سخن تنگ‌مایه بگنجانم؟» اجزای جمله را مشخص کنید. (نهاد، مفعول، متمم، فعل)</p>	-۹								
۰/۵	<p>در جمله زیر، انواع حرف «و» عطف و ربط را مشخص کنید: از روی نیکوش، حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش، تخت و گاه آمد.</p>	-۱۰								
۰/۷۵	<p style="text-align: center;">قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>بیت زیر را از نظر آرایه های ادبی بررسی کنید. (نام یک آرایه با مشخص کردن واژه آن+ توضیح مختصر) گفتم غم تو دارم، گفتم غمت سرآید گفتم که ماه من شو، گفتم اگر برآید</p>	-۱								
۰/۵	<p>مفهوم کنایه مشخص شده را بنویسید «در بر من ره چو به پایان برد/از خجلی سر به گریبان برد»</p>	-۲								
۰/۵	<p>مصراع: «از صدای سخن عشق، ندیدم خوشتر» چه آرایه ای دارد؟ توضیح دهید.</p>	-۳								
۰/۵	<p>در بیت: «گه به دهان برزده کف چون صدف/ گاه چو تیری که رود بر هدف» تشبیه را بیابید و طرف اول و دوم را مشخص کنید. طرف اول: طرف دوم:</p>	-۴								

۰/۷۵	در شعر زیر، چه آرایه ای به کار رفته است؟ به اختصار توضیح دهید. پیش از تو / هیچ اقیانوس را نمی شناختم / که عمود بر زمین بایستد.	-۵
۲	مصراع دوم شعرهای زیر را بنویسید ۱- گویند مگو سعدی، چندین سخن از عشقش / ..... ۲- در بارگاه فُدس که جای مَلال نیست /	-۶
۱	قلمرو فکری (۸ نمره) الف: معنا و مفهوم بیت های زیر را به نثر روان و امروزی بنویسید. (۴ نمره) در بُنِ این پرده نیلُ—وفری کیست کند با چو منی همسری؟ (انمره)	-۱
۱	گفتم که بوی زلفت، گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی، هم اوت رهبر آید (انمره)	-۲
۱	شعر سپید من، روسیاه ماند / که در فضای تو به بی وزنی افتاد / هر چند کلام از تو وزن می گیرد. (انمره)	-۳
۱	دید یکی بحر خروشنده ای سهمگنی، نادره جوشنده ای (انمره)	-۴
۰/۵	ب: معنا و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان و امروزی بنویسید. (۳ نمره) هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر.	-۵
۰/۵	چون بر رقعه من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست.	-۶

۰/۵	۷- معلم، مرغان را گویا می کشید؛ گوزن را رعنارقم می زد.	
۰/۵	۸- صورت از او چیزی می طلبید؛ تمامت خود می خواست.	
۰/۵	۹- و خبردهنده از او، مَلِکِ جَبَّارِ بُوَد، فَلَاجَرَمَ نِیکو بُوَد.	
۰/۵	۱۰- در آب، حیاتِ تن ها بُوَد، و در قرآن حیات دل ها بُوَد.	
۰/۵	پ: مفهوم بیت زیر با کدام گزینه، ارتباط معنایی دارد؟	
	«چنین است رسم سرای درشت/ گهی پشت به زین و گهی زین به پشت»	۱۱-
۰/۵	۱-درشت گویی ۲-وارونه بودن روزگار ۳-پستی و بلندی داشتن روزگار ۴-استقامت در برابر سختی ها	
	ت: «چشمه» پس از رسیدن به دریا، چه تغییری در نگرش و نحوه تفکرش ایجاد شد؟	۱۲-
	پیروز و سربلند باشید. (گروه زبان و ادبیات فارسی)	
	 مرکز پیش دانشگاهی و دبیرستان باقرالعلوم (ع) واحد آزمون-رایانه	

۰/۵	<p>۷- در جمله «فروع رویت (مفعول) اندازی (فعل) سوی خاک (مضاف الیه) اجزای جمله را مشخص کنید.</p>
انمره	<p>(نهاد، مفعول، فعل و یک مضاف الیه) نهاد یا فاعل محذوف است (تو) در جمله زیر، انواع حرف «و» عطف و ربط را مشخص کنید: (با دلیل)</p>
انمره	<p>۸- «آدم در نقشه اش نبود و بهتر که نبود.» از نوع ... ربط ..... است زیرا «و» ربط را دارد و او است. «نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.» از نوع عطف است زیرا «و» واژه هم نقش به کار رفته</p>
	<p>قلمرو ادبی (۵ نمره)</p>
۰/۵	<p>بیت زیر را از نظر آرایه های ادبی بررسی کنید. (نام یک آرایه با مشخص کردن واژه آن + توضیح مختصر) گفتم غم تو دارم، گفتا غمت سر آید / گفتم که ماه من شو، گفتا اگر بر آید</p>
۰/۵	<p>۱- برآید «ایهام» دارد چون به دو معنی به کار رفته: ۱- طلع کند ۲- امکان داشته باشد. سر آید و بر آید «جناس نامسان» فقط در یک حرف اختلاف دارند</p>
۰/۵	<p>۲- معنی ظاهری و مفهوم کنایه مشخص شده را بنویسید «در بر من ره جو به پایان بزد/ از خجلی سر به گریبان برد» معنی ظاهری: سر را بریده فرو می برد. معنی کنایی (منووم): شرمزده می شود.</p>
۰/۵	<p>۳- مصراع: «از صدای سخن عشق، ندیدم خوستتر» چه آرایه ای دارد؟ توضیح دهید. حس آمیزی دارد. صدائیدنی است ز دیدنی!</p>
۰/۵	<p>۴- در بیت: «گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه جو تیری که رود بر هدف» تشبیه را بیابید و طرف اول و دوم را مشخص کنید. طرف اول: کف / طرف دوم: صدف</p>
۱	<p>۵- در بخش مشخص شده شعر زیر، چه آرایه ای به کار رفته است؟ به اختصار توضیح دهید. در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با جو منی همسری؟</p>
۱	<p>۶- استعاره. آسمان را بر پرده نیلوفری تشبیه کرده اما فقط طرف دوم تشبیه را نگاه داشته است. مصراع دوم شعرهای زیر را بنویسید</p>
۲	<p>۷- ۱- گویند مگو سعدی، چندین سخن از عشقش / می گویم و بعد از من، گویند دوران؛ ۲- تا خار غم عشقت، آویخته در دامن / کوزه نظری باشد، رفیق به گهستان؛</p>
	<p>قلمرو فکری (۸ نمره)</p>
۱	<p>الف: معنا و مفهوم بیت های زیر را به نثر روان و امروزی بنویسید. (۴ نمره) گفتم که بوی زلفت، گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی، هم اوت رهبر آید (انمره)</p>
۱	<p>گفتم که بوی کیسوی تو (ای محبوب)، من را در جهان گمراه کرد. گفت اگر بدانی، هم اور سرتومی شود.</p>

۱	دید یکی بحر خروشنده ای سهمگنی، نادره جوشنده ای	
۱	دیبای خروشان، ترسناک و جوشنده کبابی را دید (توصیف دیا) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهل بیت چیست.	-۲
۱	بخامی که ندم من را بخواند، بر شایستگی من پی می برد.	-۳
۱	معلم، مرغان را گویا می کشید؛ گوزن را ر عنار رقم می زد.	-۴
۱	معلم، پرندگان را واضح قاشی می کرد، گوزن را زیبا تصویر می کرد.	
۱/۵	ب: درک مطلب) پرسش های زیر را به نثر روان و امروزی پاسخ دهید. (از ۱ تا ۶) (۳ نمره) با توجه به: «هر سادی که بازگشت آن به غم است، آن را سادی مستمر» از چه نوع سادی هایی باید پرهیز کرد؟	-۱
۱/۵	شادی بیانی که غم و اندوه دینی دارند.	
۱/۵	با توجه به: «صورت از او چیزی می طلبید؛ تمامت خود می خواست» چه کسی و چه چیزی می خواست؟	-۲
۱/۵	قاشی، تکمیل شدن خودش را مطالبه می کرد.	-۳
۱/۵	«چشمه» پس از رسیدن به دریا، چه تغییری در نگرش و نحوه تفکرش ایجاد شد؟	-۴
۱/۵	دیانت که بزرگتر از او وجود دارد به براین، غرورش را کنار گذاشت.	
۱/۵	تفاوت معنایی واژه «فضل» را در دو عبارت زیر بررسی کنید.	-۵
۱/۵	او را تصور شود که مرا در <u>فضل</u> مرتبه ای است زیادت. (دانش)	
۱/۵	الهی <u>فضل</u> خود را یار ما کن (الف و رحمت)	
۱/۵	در بیت: گفتم زمان عسرت، دیدی که چون سر آمد / گفتا خموش حافظ، کلین غصه هم سر آید	-۶
۱/۵	الف: دلیل نگرانی شاعر چیست؟ پایان یافتن شادمانی	
۱/۵	ب: امیدواری ارائه شده به شاعر، کدام است؟ پایان یافتن غصه	
۱/۵	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ گفتم که نوش لعلت، ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگان کن، کاو بند پرور آید (بندگی کردن)	-۷
۱/۵	مصراع «گفتم دل رحیمت، کی عزم صلح دارد»، بر چه مطلبی تأکید دارد؟ دوستی مفهوم بیت زیر با کدام گزینه، ارتباط معنایی دارد؟ «چنین است رسم سرای درشت/ گهی یست به زین و گهی زین به یست» ۱- درشت گویی ۲- وارونه بودن روزگار ۳- پستی و بلندی داشتن روزگار ۴- استقامت در برابر سختی ها پیروز و سر بلند باشید. (گروه زبان و ادبیات فارسی)	